

Таинственото друштво БЊВГ

(Excerpt in Macedonian)

Translated by: Viktorija Blažeska

Contact of the translator: viktorija.blazeska@gmail.com

ОД МОСТОТ ВО ВОДАТА...

Училиштето е ужасно страдање. Особено кога до крајот на наставата има уште две недели, кога надвор грее сонце и учителката секој ден триста дваесет и три милиони пати ти кажува дека идната година, во четврто одделение, сè ќе биде поинаку. Дека градивото ќе биде потешко, дека треба повеќе да се трудиш и дека целиот живот ќе ти зависи од тие оценки. Ма, каков живот, ти се молам. Надвор нестрпливо чекаат летото и сонцето и играњето, кому му е гајле за животот. Инаку Игор сака да оди на училиште, сака да си игра со соучениците, сака да трча по училишното игралиште. Само седењето во клупата многу го нервира. Ајде, рака на срце, математика сака. Ама словенечки е вистински кошмар, вистинско МАААЧЕЕЕЊЕЕЕ!!!

И во овој миг седи на час по словенечки, ги повторуваат од, во, на, со. И можеби немаше да биде толку страшно здодевно, ама мајка му тоа веќе одамна му го имаше објаснето, и не само објаснето, туку тоа му го објаснуваше секој ден со примери: валканиот долен веш го ставаш ВО кошницата за алишта, чистиот долен веш го земаш ОД шкафот, чинијата ја ставаш НА масата, кошничката за леб ја земаш ОД пултот во кујната и НА лебот си мачкаш мармалад, ОД чешелот ги собираш влакната и ги фрлаш ВО веце-школката и така натаму во безнадежна бесконечност.

Исто е сега и на часот по словенечки: од училиште, на училиште, на планина, од планина, само здодевни примери. Зошто на пример учителките по словенечки не употребуваат примери како: змејот од својата пештера летна на покривот, од покривот на Змејскиот мост, од муцката исфрлаше оган на минувачите, кои од страв за својот живот од мостот скокаа во Љубљаница. На пример.

Веќе цела недела помина од посетата на змејот и Игор секоја вечер собираше храброст да погледне низ прозорецот. Секоја вечер беше сè полесно да стане од кревет, да оди до прозорецот и да се увери дека таму – ништо нема. Мислам, змејот го нема. Вчера дури ни срцето не му чукаше брзо, ниту од страв ниту од возбуда. Само стана, погледна низ

прозорецот и кон покривот, и бидејќи не забележа ништо сомнително, си легна назад в кревет и мирно заспа. Змејот веќе го немаше. Можеби никогаш не ни бил таму. Можеби во саботата сето само му се причинило, можеби сето само го сонувал. Старчето со бастунот и сламениот шешир со розови пластични цветови беше во право, подобро е малку да почекаш. А Игор сепак секој ден ги прегледуваше земјата и кејот, на крајот на краиштата да не најде можеби некаква трага. Ама од трага немаше ни трага.

„Еј? Игор?“

Леле, триста смокови на ражен и јалова смрека, е сега го фати. Учителката, имено. Нешто бараше од него, очигледно нешто го прашала, но Игор не ја слушаше последните дваесет минути, ако не и повеќе, немаше поим што сака од него.

„Хм, да, тоа е, како беше, сакам да кажам, хм, да, како беше, ами, всушност, да, инаку, да, хм...“

„Игор! Иако можеби мислиш дека сè знаеш, тоа не е така.“

Еве сме, си помисли Игор. Ова навистина не ми требаше. Кој ќе го слуша сега ова. Точно знаеше што следува. Нешто дека мора да се труди, дека без мака нема наука, дека кој високо лета, ниско паѓа, па веројатно и дека по свадба не бидуваат тапани, и така натаму во тој стил. Најдобро е веднаш да ја прекине лавината од мудрости.

„Учителке, навистина се извинувам, имате право, не ве слушав, се замислив и навистина ми е жал. Ве молам, повторете го прашањето? Ќе се трудам понатаму ова да не се повтори.“

„Добро, Игор, во ред е. Те прашав да кажеш два примера поврзани со зборот книга. Со зборот книга имено можеме да употребиме и НА и ОД, а исто и ВО и ОД.“

Уф, овојпат добро помина. Оваа едноставна финта еднаш му ја кажа тато: на учителката со убаво да ѝ каже дека се извинува и дека нема да се повтори и дека згрешил, така ќе го препречи дивиот поток. И баш секогаш досега таа финта успевала. Татко му е навистина голем цар.

„Чашата со вода ја ставив НА книгата, потоа ја зедев ОД книгата. ВО книгата ја прочитав приказната за змејот, ОД книгата препишав две реченици во тетратката.“

„О, тоа се многу интересни примери, многу добри, Игор.“

Машкиот глас: „Ти бараш цвет?“

Господин Еразмус Стефанус Дракофилус: „Да.“

Машкиот глас: „Знам каде цвет.“

Господин Еразмус Стефанус Дракофилус: „Молам?“

Машкиот глас: „ЗНАМ КАДЕ ЦВЕТ!“

Господин Еразмус Стефанус Дракофилус: „Извинете, не разбирам.“

Машкиот глас: „Знам каде цвет. Знам каде. Знам кој има цвет.“

Господин Еразмус Стефанус Дракофилус: „Знаете? Навистина знаете? Кој сте вие? Кој е таму?“

Машкиот глас (остро): „Ти сакаш добиеш цвет?“

Господин Еразмус Стефанус Дракофилус: „Дали сакам да го добијам цветот? Секако дека сакам да го добијам цветот.“

Машкиот глас: „Ти мене пари, јас тебе цвет.“

Господин Еразмус Стефанус Дракофилус: „Кој сте вие?“

Машкиот глас: „Ти мене пари, јас тебе цвет.“

Господин Еразмус Стефанус Дракофилус: „Каде сте?“

Машкиот глас: „Ти интересен?“

Господин Еразмус Стефанус Дракофилус: „Мислите, дали ме интересира?“

Машкиот глас (нестрпливо): „Ти интересен?“

Господин Еразмус Стефанус Дракофилус: „Да. Да, сум.“

Машкиот глас: „Ти чекаш. Ти пошта. Имаш пари. Имаш евра.“

Господин Еразмус Стефанус Дракофилус: „Кој сте вие? Можам ли да ви верувам? Не знам –“

Сега мораме да му дадеме малку време да ја смисли заклетвата.

Малку време...

Уште малку време...

Уште малкуцка, една ронка време...

„Ха! Ми текна! Ми текна,“ извикува Марк. Вања притоа незабележливо ги превртува очите. А Баже и Игор заинтересирано го слушаат.

„Четворица сме, така. Како во брискола, така, во карти. Во брискола има четири фарби: спатии, бастуни, купии и динари. И ние сме четири фарби. Јас предлагам нашата заклетва да биде заклетвата на четирите фарби. И така секој од нас мора да избере една

фарба и на таа фарба да се заколне дека никому нема да каже за мапата. И потоа тие четири фарби сите ќе ги нацртаме на раката. Така предлагам.“

„Заклетвата на четирите фарби! Уау, тоа е стварно добро,“ за чудо вели Вања. И потоа дури малку гордо ги погледнува Игор и Баже, демек, еве, ова е брат ми близник. И на Игор и на Баже замислата им се чини повеќе од одлична. Заклетвата на четирите бои.

Игор веднаш вели: „Зелена.“ Не знам зошто избра зелена, кога тоа не е неговата омилена боја. Можеби, ете, можеби избра зелена бидејќи е тоа бојата на змејот.

Баже сака жолта, Вања портокалова, а Марк сина.

Немаат боички при рака, па Игор тркнува до дома по четири фломастери.

За тоа време останатите шестаат каква да биде заклетвата.

Баже предлага: „Се колнам дека нема да ја издадам мапата.“

Марк: „Не, не. Тоа е малку несмасно.“

Вања: „Јас мислам дека треба да речеме: во четирите фарби се колнам.“

Баже: „Да, во четирите фарби се колнам дека никогаш...“

Вања: „... и во никое време...“

Кај: „Никогаш и во никое време значат едно па исто.“

Вања: „Да, ама така е понагласено.“

Баже: „Да, да, мислам, така звучи по... како да кажам, така, сериозно, посериозно звучи.“

Марк: „Океј. Никогаш и во никој случај... дури и ако громоморски ме мачат...“

Вања: „Громоморски не постои како збор.“

Марк: „Како не. Сега го измислив.“

Вања: „Ајде бе. Ако ти го измисли, не е збор.“

Баже: „Мене пак ми е кул. Дури и ако громоморски ме мачат. Да, мислам, кул.“

Вања: „Океј, ајде.“

Марк: „... нема да ги издадам тајните на мапата.“

173-176

„Еј, И, ми текна една кул идеја, стварно кул идеја.“

Притоа Вања ги превртува очите до небо, слично како пред малку убавецот Петер, синот на госпоѓицата Јулија.

Игор и Баже се малку збунети, Игор многу би сакал да му раскаже на Баже за змејот и двајцата се сè уште под впечаток на доверливиот разговор.

„И, Б, ме слушате?“ Марк е нестрплив.

Вања објаснува: „Денес по часовите си заврте в глава дека ќе ве вика И и Б. И ете, сега сте И и Б. Јас сум В.“

„Абе, јасно им е, мораш цело време да изигруваш мајка? Значи, мојата кул идеја. Мислам дека ни треба име. Малку истражував и на крај дојдов до идеја. Искинав парче хартија на шеснаесет парталчиња, знаете, сите букви во нашите имиња заедно се шеснаесет, на парталчињата ги напишав буквите од нашите имиња и ги измешав. Знаете што добив?“ Марк застанува и значајно ги гледа.

Баже: „Што доби?“

Марк: „Нешто неверојатно, ви велам!“

Игор: „Да?“

Марк: „Слушнете го ова – БАРЕМ ЊОКИ В ГАРАЖА“

Баже: „Што?“

Марк: „Барем њоки в гаража! Ако ги измешаш буквите од нашите имиња добиваш барем њоки в гаража! Не е најзакон?“

Игор: „Аха.“

Баже: „Барем њоки в гаража?“

Марк: „Нели е супер? И? Б? Сфаќате?“

И и Б не скокаат во вис од воодушевување, воопшто не му одговараат. Затоа В е доста поприсебна и почнува да се смее на цел глас.

„Ама ти си навистина откачен! Барем њоки в гаража? Какво име е тоа, тоа е скроз безвезе. Што ти значи тоа, барем њоки в гаража. Како прво и прво, никој не јаде њоки в гаража.“

Марк е очигледно разочаран. „Абе, да, знам, ама толку добро звучи! Има и друга варијанта – Жаре ’рмба, вага њоки. Ама тоа е ептен несмасно, мислам, воопшто не е смешно. Може и граба ежиња во мрак. Или жив рак Маре го бања, ама барем њоки во гаража е сто посто најдобрата опција.“

„Мене ми се чини малку предолго за име,“ конечно се јавува Баже.

„Да, и мене,“ потврдува Игор. „Мислам дека името мора да биде кратко. Како ПГЦ, тајното друштво ПГЦ, или рака, како црвената рака.“

„Па да, размислував, ама со И, Б, М и В ништо нормално не се добива, мислам, рака е океј, ама ние како ќе правиме – бимв? Вибм? Вимб? Не, не, ќе смислам нешто паметно.“

„Ама, да, ни треба име, тоа е добра идеја,“ се согласува Игор.

„Што добра, идејата е лудница, мене, нели, барем њоки во гаража, мислам, мене барем њоки во гаража ми е топ име. Малку многу е долго, да, ама, мислам, ете, само тоа.“ Баже

ги продолжува размислувањата за името со нова брилијантна идеја: „Хм, што ако сме тајно друштво БЊВГ? Барем њоки во гаража е б-њ-в-г, нели. Б – барем, Њ – њоки, В – во, Г – гаража. Можеме да бидеме тајното друштво БЊВГ и ќе имаме топ кратко име и никој на светот не би сконтал што значи!“

Уште неколку секунди сите молчат. Можеби на останатите тројца идејава им се чини неприфатливо несоодветна, или можеби токму обратно. Можеби другите тројца во тие неколку секунди тишина размислуваат дека тоа е всушност извонредно сјајна идеја и дека навистина би можеле така да се викаат.

„Тајното друштво БЊВГ,“ повторува Игор. „Тоа стварно може.“

„И мене ненормално ми се допаѓа,“ одеднаш вели Вања. „Само малку би го поправила, да не е исто како во книгата, попрво би рекла Таинственото друштво БЊВГ.“

„Ајде, добро, така нека биде. Иако мене уште ми се причинува дека треба да најдам нешто попаметно,“ додава Марк.

Вања веднаш го поправа: „Ти се чини.“

Марк: „Што?“

Вања: „Ти се чини, во случајов ти се чини, не ти се причинува. Ако ти се причинува, значи го нема. Значи, дека нешто ти се причинува се вели...“

Вања очигледно сака да продолжи, ама Марк грубо ја прекинува: „Да, мамо.“

Малку позацрвен од обично Игор седнува на масичката во лавиринтот што инаку секогаш му се чини многу забавен, ама овојпат не го ни забележува. Гледа во буквите, па ги пребројува. Заклучува дека се 41. И потоа сфаќа дека најголемиот број во колоните е исто така 41.

И потоа – еureka! Покрај секоја буква во латинската реченица пишува по еден број, по ред од 1 до 41. Потоа ги препишува бројките во колоните и потоа доаѓа учителката Марија, разлутена – само тие четворица се останати во лавиринтот на етнолошкиот музеј – треба да се оди назад на училиште.

По патот до училиштето четворицата ги гледаат буквиве:

ODINAPLOSTADCARIOSEFCELTAEDESNOODOPSTINATA

Ливчето патува од еден до друг и назад. Што може да значи ова?

„Знам!“ одненадеж вика – се разбира кој друг ако не Марк.

Оди на плоштад Цар Јозеф целта е десно од општината.

„Како?“ зјае Баже.

Марк: „Види. Првиот збор е ОДИ. Потоа НА. Plostad е плоштад. Наместо Ш и З има С.“

Игор: „Еј, да. Леле, Марк, најјак си, браво! Сега гледам – ЦЕЛТА – Е – ДЕСНО – ОД – ОПШТИНАТА. Браво! Ете, готово, готово!“

Баже: „Еј, Марк, цар си, победивме!“

Вања: „А каде е плоштадот на Цар Јозеф?“

Баже: „На мапата! Таму каде што денес стои ... Мартин Крпан со кобилчето. Што имаше, мислам, таму, а да, театарот.“

Игор: „И таму е и жичарата. Да. Еден плоштад. Ама, да, таму.“

Вања: „А каде е општината?“

На тоа прашање немаат одговор ниту нашите драги Љубљанчани. За среќа, веќе се на училиште и информатичкиот кабинет е отворен. Вања седнува на компјутер и на интернет веднаш ги наоѓа решенијата – плоштадот на Цар Јозеф е денес Крековиот плоштад.

Игор: „А, да, Крековиот плоштад, тоа бил некојси Крек, некаков писател или нешто такво, мама ми кажа.“

А општината е зградата во која денес се наоѓаат театарот на Св. Јаков –

Баже: „Е, да, да, театарот на Св. Јаков, знаев дека има театар.“

– и љубљанскиот куклен театар. И Мартин Крпан со кобилчето.

Баже: „Ви реков, Мартин Крпан со кобилчето.“

А десно од општината е жичарата.